

Speech bij uitreiking koninklijke onderscheiding aan mw. Bauwens

Dinsdag 20 november 2018

Wie, dames en heren, geboren en opgegroeid is in een exotisch oord zoals het voormalig Nederlands-Indië, om vervolgens neer te strijken in Nederland, wordt getroffen door een cultuurschok.

Allereerst is er dat koude klimaat.
Regen. Sneeuw. Vorst. Gladheid.

En dan dat rare eten.
Geen rawit, koenjit of kemirrie, maar stampot, appelmoes en Hollandse Nieuwe. Geen overheerlijke spekkoek, maar een droog mariakaakje.

Wie vanuit de tropen naar Nederland verhuist, mist kleuren, smaken, klanken. Alles is anders.

Alles is wennen.

Niets is vertrouwd.

En dan hebben we het nog niet eens over de traumatische ervaringen die veel Indische mensen hadden opgedaan, kort voordat ze met slechts een paar koffers aan boord gingen voor een lange, definitieve bootreis richting Nederland.

Gelukkig vonden Indische en Molukse mensen in Nederland steun bij elkaar. Bijvoorbeeld binnen het Indisch Netwerk Eindhoven, of haar partner, de Vereniging De Koempoelan, een vereniging voor vrouwen met een Indisch verleden of een Indisch oorlogsverleden. Deze vereniging bindt vrouwen door activiteiten te organiseren zoals lezingen, uitstapjes en herdenkingen.

Aanvankelijk werden de bijeenkomsten bij mensen thuis georganiseerd. Maar het aantal deelnemers, afkomstig uit het hele land, groeide zo sterk dat de Koempoelan neerstreek in buurthuis de Boemerang aan de Planetenlaan.

Mevrouw Bauwens,

Graag richt ik me tot u in het bijzonder, want u bent al sinds 1986 voorzitter dan wel medebestuurder van de Koempoelan.

En ondanks uw gevorderde leeftijd staat u nog altijd te boek als een van de steunpilaren van het Indisch Netwerk Eindhoven en omstreken.

Zonder u was dit netwerk niet zo hecht geweest.

Misschien komt het wel door uw achtergrond als verpleegkundige.

U bent zorgzaam, kunt goed luisteren en werkt soepel samen.

Met oudere en jongere mensen.

Met professionals en vrijwilligers.

Dankzij de bijeenkomsten van de Koempoelan kan men praten over wat er destijds is gebeurd.

Ook zijn veel verhalen over de Tweede Wereldoorlog in Nederlands-Indië opgetekend en bewaard gebleven die anders verloren zouden zijn gegaan.

Samen met uw collega Joyce Radese onderkende u dat veel Indische mensen te lijden hadden van oorlogstrauma's.

Via de stichting Pelita begeleidde u groepen van acht personen: mensen die als gevolg van de oorlog karakterveranderingen vertoonden, wat leidde tot problemen in hun relatie of op het werk.

Bij u en bij elkaar konden ze hun verhaal kwijt.

Vervolgens leerde u hun hoe ze hun verhaal konden delen met hun partner, hun kinderen en hun directe omgeving.

Dit werk resulteerde in een handleiding – 'Echo van het verleden' – die ook door anderen kon worden gebruikt.

Via een huisarts hoorde u van een ziekenhuis in Bantam, opgezet met afgedankte materialen uit Nederland, om de lokale bevolking zorg te kunnen bieden.

Drie jaar lang hielp u daar de zorg te professionaliseren.

Drie maanden op, werken in het ziekenhuis, en drie weken af, terug naar Nederland.

En dat drie jaar lang.

U overtuigde de lokale verpleegsters van het belang van goede hygiëne en schoolde hen in goede zorg, waardoor de kwaliteit van de zorg duidelijk verbeterde.

Mevrouw Bauwens,

Zo kan ik nog wel even doorgaan.

- Bijvoorbeeld over uw inzet voor Rumah Senang, een project voor dementerende Indische mensen om kleinschalig en redelijk zelfstandig te wonen op het terrein van Park Glorieux.
- Of over uw lidmaatschap van de Raad van Toezicht van de Huurdersvereniging Woonbedrijf.
- En over de bestuurlijke taken die u vervulde voor het Overleg voor Ouderen, kortweg OvO, en voor het Indisch Netwerk Eindhoven.
- Of over de ontspanningsmiddagen die u organiseerde voor de eerste én volgende generaties Indische mensen, Masoek Sadjja genaamd. Ze werden een begrip...

Maar het beeld dat ik van u geschetst heb, is volgens mij wél volledig.

U hebt zich de afgelopen dertig jaar onophoudelijk ingezet voor de belangen van alle leden van de Indische gemeenschap.

U deed dat op een betrokken en deskundige manier.

Gevraagd en ongevraagd.

En ook op momenten dat het niet zo goed met u zelf ging.

Daarnaast was u zeven jaar lang mantelzorger van een alleenwonende dame die niet in staat was zichzelf te redden.

U organiseerde zelfs een sociaal netwerk om haar heen.

Mevrouw Bauwens,

Uw staat van dienst is indrukwekkend.

Daar komt bij dat u alle werkzaamheden, die ik heb genoemd, hebt verricht als vrijwilliger.

Zelfs tot op hoge leeftijd en ondanks uw broze gezondheid bent u zich blijven inzetten.

Dat verdient meer dan mooie woorden.

Dat verdient een tastbaar teken van onze waardering voor uw fantastische inzet voor onze samenleving.

Maria Theresia Bauwens,

Het is mij een genoegen u te kunnen medelen dat Zijne Majesteit de Koning heeft ingestemd met de voordracht u te benoemen tot **Lid** in de Orde van Oranje-Nassau.

* * * * *